

CZU: [615.214+614.283]:342.951

**REGLEMENTĂRI PRIVIND ASISTENȚA CU MEDICAMENTE
STUPEFIANTE ȘI PSIHOTROPE****Stela ADAUJI*, Vladimir SAFTA, Mihail BRUMĂREL,
Valentina BULIGA**

*Catedra de farmacie socială „Vasile Procopișin”
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”*

Autor corespondent*: stela.adauji@usmf.md

Introducere. Complexitatea problemelor ce țin de consumul stupefiantelor și psihotropelor necesită o atenție sporită din partea oricărui stat în ceea ce privește asigurarea legiferării stricte, dar reușite, a tuturor proceselor ce se referă la acest domeniu. Actualmente, tot mai multe state, ținând cont de Convențiile și Protocoale adoptate la nivel internațional, își elaborează documente naționale prin care reglementează materia privind stupefiantele și psihotropelile – fapt de care a ținut cont și Republica Moldova, care în a. 2010 a aprobat Strategia Națională Antidrog 2011-2018 și Planul Național de acțiuni antidrog pentru anii 2011-2013.

Scopul lucrării: Elaborarea propunerilor normative privind asigurarea accesibilității asistenței cu medicamente stupefiante și psihotrope a beneficiarilor sistemului de sănătate în diverse condiții.

Material și metode. Analiza multiaspectuală comparativă a legislației naționale, din alte țări, precum și recomandărilor organismelor internaționale în domeniul stupefiantelor și psihotropelor precum și a surselor de literatură.

Rezultate. În rezultatul studiului s-a constatat că baza legislativă din domeniul stupefiantelor și psihotropelor diferă de la țară la țară, este un proces continuu și are tendință de interconexiune. La acest capitol, Republica Moldova a realizat un șir de măsuri ce vin în concordanță cu strategia Uniunii Europene prin elaborarea și aprobarea strategiei naționale „antidrug”.

Totodată, în rezultatul analizei detaliate a actelor legislativ- normative ale Republicii Moldova în domeniul stupefiantelor și psihotropelor, s-au evidențiat un șir de neconformități:

- cazuri de substituie incorectă/neadecvată a noțiunii de substanțe stupefiante și psihotrope, spre exemplu cu noțiunea de droguri et al.;
- în legislație se întâlnesc denumiri de substanțe stupefiante și psihotrope care nu sunt recunoscute/ utilizate la nivel internațional;
- absența reglementărilor care să stabilească un mecanism clar de modificare/completare a listelor de stupefiante și psihotrope;
- sunt cazuri de folosire incorectă a noțiunii de “analog” al substanței stupefiante sau psihotrope;
- existența a mai multor organe de stat împuternicite cu competențe de gestionare și control a circulației stupefiantelor și psihotropelor: Comisia Națională Antidrog, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, Comitetul Permanent de Control asupra Drogurilor (din cadrul AMDM), Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

Concluzii. Rezultatele obținute în prezentul studiu și având ca scop fortificarea legislativă a utilizării stupefiantelor și psihotropelor, au fost elaborate și implementate:

- Recomandări metodice „Estimarea necesităților de opioide utilizate în îngrijirea paliativă”, aprobate prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 268 din 31.03.2017;
- Foaia de parcurs „Asigurarea disponibilității morfinei buvabile pentru pacienții care necesită îngrijiri paliative în Republica Moldova”, Chișinău, 2017;
- Programa de educație continuă în medicină „Medicina paliativă” – specializare pentru competență în activitate cu durata de 2,0 luni, 312 ore/credite aprobată la USMF „Nicolae Testemițanu” și MSRM;
- Protocolul clinic național (ediția a II-a) PCN-133 „Îngrijiri paliative în dispnee”;
- Protocolul clinic național „Îngrijiri paliative (pentru boli și simptome neurologice)”.

Cuvinte cheie: stupefiante, psihotrope, legislație.

CZU: [615.214+614.283]:342.951

REGULATIONS ON NARCOTIC AND PSYCHOTROPIC DRUGS ASSISTANCE

**Stela ADAUJI*, Vladimir SAFTA, Mihail BRUMAREL,
Valentina BULIGA**

*Vasile Procopisin Department of Social Pharmacy
Nicolae Testemitanu State University of Medicine and Pharmacy*

Corresponding author*: stela.adauji@usmf.md

Introduction. The complexity of the problems related to the consumption of narcotic drugs and psychotropics requires increased attention from any state in terms of ensuring the strict, but successful legislation of all processes related to this field. Currently, more and more states, taking into account the Conventions and Protocols adopted at the international level, are drawing up their national documents regulating the matter regarding narcotic drugs and psychotropics - a fact that was also taken into account by the Republic of Moldova, which in 2010 approved the National Anti-drug Strategy 2011-2018 and the National Plan of anti-drug actions for the years 2011-2013.

Aim of the study. Elaboration of normative proposals regarding the accessibility of assistance with narcotic and psychotropic drugs to the beneficiaries of the health system in various conditions.

Material and methods. Multi-aspect comparative analysis of national legislation, from other countries, as well as the recommendations of international bodies in the field of narcotic drugs and psychotropics, as well as literature sources.

Results. The study revealed, that the legislative basis in the field of narcotics and psychotropics differs from country to country, is a continuous process and has a tendency to interconnect. In this regard, the Republic of Moldova has implemented a series of measures that are in line with the European Union's strategy by developing and approving the national "anti-drug" strategy.

At the same time, as a result of the detailed analysis of the legislative-normative acts of the Republic of Moldova in the field of narcotics and psychotropics, a series of non-conformities were highlighted:

- cases of incorrect/inappropriate substitution of the notion of narcotic and psychotropic substances, for example with the notion of drugs et al.;
- in the legislation there are names of narcotic and psychotropic substances that are not recognized/used at international level;
- the absence of regulations establishing a clear mechanism for modifying/completing the lists of narcotic drugs and psychotropic substances;
- there are cases of incorrect use of the notion of "analogue" of the narcotic or psychotropic substance;
- the existence of several state bodies empowered to manage and control the circulation of narcotic drugs and psychotropic substances: the National Anti-Drug Commission, the Medicines and Medical Devices Agency, the Permanent Drug Control Committee (within AMDM), the National Agency for Public Health.

Conclusions. The results obtained in the present study and aimed at the legislative strengthening of the use of narcotics and psychotropics, were elaborated and implemented:

- Methodical recommendations "Estimating the needs of opioids used in palliative care", approved by Order of the Ministry of Health no. 268 of 31.03.2017;
- Roadmap "Ensuring the availability of oral morphine for patients requiring palliative care in the Republic of Moldova", Chisinau, 2017;
- Continuing education program in medicine "Palliative medicine" - specialization for competence in activity lasting 2.0 months, 312 hours/credits approved at Nicolae Testemitanu University and MHRM;
- National clinical protocol (2nd edition) PCN-133 "Palliative care in dyspnoea";
- National clinical protocol "Palliative care (for neurological diseases and symptoms)".

Key words: narcotics, psychotropics, legislation.